

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний педагогічний університет
імені Г.С. Сковороди
Факультет іноземної філології
Історичний факультет

СХОДОЗНАВСТВО. АКТУАЛЬНІСТЬ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Матеріали

III Міжнародної науково-методичної конференції

6 травня 2022 р.

Харків – 2022

УДК 81'243
ББК 81.2
С91

Укладачі:

Н.В. Руда – кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри східних мов ХНПУ імені Г.С.Сковороди;

Л.М. Ямпольська – кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри всесвітньої історії ХНПУ імені Г.С.Сковороди;

І.А. Скрзловська – кандидат філологічних наук, доцент кафедри східних мов ХНПУ імені Г.С.Сковороди;

К.Є. Жукова – кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри східних мов ХНПУ імені Г.С.Сковороди;

О.Ю. Озерська – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри східних мов ХНПУ імені Г.С.Сковороди;

Н.С. Самойленко – викладач кафедри східних мов ХНПУ імені Г.С.Сковороди.

*Затверджено редакційно-видавничою радою Харківського-національного педагогічного
університету імені Г.С. Сковороди
протокол № 6 від 15.06.2022*

Сходознавство. Актуальність та перспективи. Матеріали III Міжнародної науково-методичної конференції, 6 травня 2022 р. Х.: ХНПУ імені Г.С. Сковороди, 2022. 299 с.

До збірника увійшли матеріали III Всеукраїнської науково-методичної конференції «Сходознавство. Актуальність та перспективи», присвячені проблемам східної філології, освіти та виховання, методики навчання сходознавчих дисциплін, перекладу, міжкультурної комунікації, літературознавства, історії, економіки, політики, соціуму країн Сходу. Розраховано на наукових працівників, викладачів, аспірантів, студентів філологічних та історичних спеціальностей.

© Харківський національний педагогічний
університет імені Г.С.Сковороди, 2022

СХІДНА ПЕДАГОГІКА

Абдулкадер Ардалан Латиф, Ямпольская Лариса. Современная система высшего образования в Ираке: проблемы и перспективы.....	73
Заярна Олена. Розвиток освіти в Японії в епоху «Мейдзі ісін».....	75
Лугова Марія. Погляди на дитину та дитинство у філософських та педагогічних концепціях країн сходу.....	78
Лю Сі, Довженко Тетяна. Освітня співпраця КНР в рамках ініціативи «Один пояс – один шлях».....	80
Майорова Аліна. Соціальне виховання як науково-педагогічна проблема.....	82
Науменко Станіслав. Процес розвитку і освіти обдарованих дітей у КНР.....	84
Положій Олександра. Освіта школярів у Китаї.....	85
Рудько Вікторія. Освіта у Китаї.....	87
Тао Чжиці, Калашник Любов. Полікультурна компетентність: особливості термінології.....	89
Фань Чженьсюань, Терентьева Наталія. Реформа організації надання освітніх послуг в галузі мистецтва в КНР (початок ХХІ с.).....	91
Чжоу Чженью, Мкртічян Оксана. Моделі підвищення кваліфікації вчителів музики в сучасній КНР.....	93
Шмалько Денис. Освіта та виховання у державах стародавнього сходу.....	95
Щербакова Катерина. Міжкультурна комунікація та традиційні цінності у сучасній вищій школі КНР.....	97
Щербакова Ольга. Вплив традицій на завдання вищої освіти в Китаї і за Кордоном.....	99
Ян Чжуан, Левченко Яна. Формування педагогічної компетенції хореографа як необхідна умова підготовки сучасних фахівців.....	100

МЕТОДИКА НАВЧАННЯ СХОДОЗНАВЧИХ ДИСЦИПЛІН

Абдуллаєва Ельвіра. Використання інтерактивних інформаційних технологій під час онлайн-занять з турецької мови.....	103
Бабаєва Солмаз. Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Somut Olmayan Kültürel Mirasın Aktarımı.....	105
Богдан Олександра. Використання інформаційних технологій у самостійній роботі студентів, що вивчають китайську мову.....	107
Бондаровська Людмила. Критерії добору граматичних вправ для вивчення сполучників у китайській мові.....	108
Вілісова Анастасія. Формування навичок аудіювання на початковому рівні вивчення китайської мови.....	109
Водолажський Даніїл. Роль викладача в організації самостійної роботи студентів, що вивчають китайську мову.....	111
Воробйов Олександр. Міждисциплінарний підхід у формуванні комунікативних навичок (на матеріалі програм з китайської та японської філології).....	113
Гришина Богдана. Формування навичок мовлення на заняттях з загального курсу китайської мови.....	115
Долженко Анастасія. Види та типи вправ для формування перекладацької компетенції на початковому та середньому рівні навчання.....	117
Золотухіна Наталія. Аналіз усного зворотного зв'язку за допомогою сучасних технологій у викладанні китайської як другої іноземної.....	119
Калашник Любов. Платформи для онлайн освіти: чим користуються в КНР (на прикладі платформ для вивчення китайської мови).....	121

Whiteboard і Miro при поясненні нового матеріалу; 2) ефективність при відпрацюванні матеріалу; 3) зручність при груповому користуванні; 4) візуальну привабливість дошок. Результати подані нижче у таблиці:

Таблиця 1. Ефективність використання віртуальних інтерактивних дошок Whiteboard і Miro у контрольній групі

	Whiteboard	Miro
Ефективність при поясненні нового матеріалу	56%	96%
Ефективність при відпрацюванні матеріалу	75%	91%
Зручність у груповому користуванні	81%	92%
Візуальна привабливість	73%	96%

Результати нашого експерименту співпадають із висновками Р. Моцика щодо сприйняття матеріалу школярами, який зауважує, що «наявність наочності завдяки електронним засобам створює своєрідну опору для запам'ятовування, яка сприймається учнями емоційно, що сприяє зосередженню їхньої уваги на об'єктах вивчення, а це важливо для інтенсифікації і підвищення ефективності навчального процесу» [4].

Отже, можна зробити висновок, що сучасні віртуальні інтерактивні дошки надають викладачу багатий спектр інструментів для максимально залученої й динамічної роботи учнів, що значно економить час, стимулює розвиток розумової й творчої активності учнів, зацікавлює їх і мотивує для подальшого вивчення мови. І чим більшою є візуальна привабливість віртуальної дошки та ширшим різноманіття інтерактивних інструментів, які вона пропонує, тим ефективніше відбувається розуміння й засвоєння мовного матеріалу.

ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Гладун М., Сабліна М. Сучасні онлайн інструменти інтерактивного навчання як технологія співробітництва. *Open Educational E-Environment Of Modern University*. № 4 (2018). С. 33-43.
2. Єфіменко О. Нова українська школа – вчимося по-новому. Використання інтерактивної дошки на уроках. URL: <https://vseosvita.ua/library/nova-ukrainska-skola-vcimos-po-novomu-vikoristanna-interaktivnoi-doski-na-urokah-194678.html> (дата звернення: 21.03.2022).
3. Колісник В. Використання інтерактивної дошки на уроках фізики. URL: <http://timso.koipro.kr.ua/hmura11/vykorystannya-interaktyvnoji-doshky-na-urokah-fizyky/> (дата звернення: 21.03.2022).
4. Моцик Р. Мультимедійні дошки в навчально-виховному процесі початкової школи. URL: <http://oldconf.neasmo.org.ua/node/3215> (дата звернення: 21.03.2022).

YABANCI DİL OLARAK TÜRKÇE ÖĞRETİMİNDE SOMUT OLMAYAN KÜLTÜREL MİRASIN AKTARIMI

Бабаєва Солмаз, студентка 3 курсу

Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди

Науковий керівник: викладач Унсалди Ібрахім

Her hangi bir yabancı dil öğretiminde olduğu gibi, Türkçe’de de kültürel aktarım önemli bir yer almaktadır. Dil ve kültürün bir biri ile koşulsuz bir bağı vardır. Dil, kültürün

aynası olduğundan dil ile kültür birbirinden bağımsız düşünülemez [1 s. 5]. Türkçe de aynı şekilde sadece kelimelerden ve gramer kurallardan ibaret değildir, bir dili tamamen anlayıp öğrenmek için onun kültürel mirası hakkında bilgiler edinmelidir. “Kimi zaman bir tek sözcük bile bir kültüre ait inançlar, gelenekler, davranış şekilleri ve maddi manevi kültürü üzerinde fikir verebilir” [2, s. 17]. Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen öğrencilere türk geleneklerinin, tarihinin, inançlarının, yaşamının, değer yargılarının, kısaca, kültürel unsurlarının ders kitapları ile aktarılması oldukça önemlidir. Bu ders kitapları sadece Türkçe’yi doğru bir şekilde öğretmek ile bitmiyor, ayrıca Türkiye’nin tanıtımında katkı sağlıyor, ve dolayısıyla turizimin de büyümesine yardımcı oluyor. Bu nedenle ders kitaplarının kültürel miras aktarımı açısından incelenmesi bir ihtiyaç olarak bilinmektedir.

Bu konuda incelemesi için Yunus Emre Enstitüsü Türkçe Öğretim setinin ‘Yedi iklim Türkçe’ adlı temel A1 ve A2 seviyesinin ders kitaplarının incelenmesi amaçlandırılmıştır. Okur ve Keskin’e göre kültürel unsurların bir öğretim setinde yer alan ders kitaplarına eşit dağılması da Türkçe’nin yabancı dil olarak öğretiminde kültür aktarımı konusunda dikkat edilmesi gerekenler arasındadır [3, s. 3]. Yabancı dil öğretim kitaplarında başlıkların her seviyeye göre doğru bir sırada verilmesi çok önemlidir. Böylelikle öğrencilerin daha aydın bir şekile anlamalarını sağlar.

Yedi iklim Türkçe ders kitaplarındaki kültürel unsurları daha önce yapılan (Okur ve Keskin, 2013) çalışmasından yararlanılmış ve 7 ana başlık etrafında incelemiştir: günlük yaşam, kişiler arası ilişkiler, değerler ve eğitim, edebiyat sanat ve müzik, gelenekler, tarih ve coğrafya. Bu başlıklara göre incelenilen kitaplarda ilk sırada günlük yaşama ait unsurları yer aldığı tespitleniyor. Daha sonra kişiler arası ilişkiler, gelenekler, tarih ve coğrafya olan başlıklar yer alıyor.

İncelenilen Yedi İklim Türkçe A1-A2 seviyesi ders kitapları Türk kültürünün yabancı öğrencilere aktarımında başarılı bir şekilde tamamlıyor. Ders kitaplarındaki kültürel boyutlardan en fazla yiyecek kültürüne ilişkin unsurlara rastlanırken en az milli spor ve atasözlerine ilişkin unsurlar rastlanılmaktadır. Kitapta güncel doğa çevre sanat hakkında bilgiler metinler üzerinden anlatılmıştır. Coğrafya ilgili de bir çok yerler tanıtılmış ve Türkiye’nin doğal güzelliklerini resimlerle ve metinlerle aktarılmıştır.

Yapılan incelemede Yunus Emre Enstitüsü Türkçe Öğretim setinin ‘Yedi İklim Türkçe’ adlı temel A1 ve A2 seviye ders kitaplarında atasözlerine çok az raslanmıştır, kültürel bir miras olarak atasözlerinin kullanımını dil öğreniminde önemlidir. Ayrıca Türk edebiyatı hakkında da fazla bir bilgiye raslanmamıştır, mesela, şiirler veya romanlardan kesitler okuma metinleri için kullanılabilir. Bu çalışmada kitaplarda genellikle okuma metinlerdeki kültürel unsurlar gözetlenmiştir. Bunun yanı sıra konuşma, yazma, dinleme becerilerine ilişkin metinlerdeki kültürel unsurlara yönelik de çalışmalar yapılabilir.

Bu çalışmada kültürün dil öğretimindeki önemi açıklanmış ve dünyada Türkçeyi öğrenmek isteyen birçok öğrencinin kullandığı Yunus Emre Enstitüsüne ait yabancılara Türkçe öğretim seti olan Yedi İklim Türkçe A1-A2 seviyesi ders kitaplarında kültürel mirasın aktarımı incelenmiştir. Yabancı öğrenciler için başka bir ülkenin kültürünü, insanlarını anlamak o kadar da kolay olmayabilir bu yüzden bu konuda öğretmenlerin büyük bir rolü vardır. Ama sadece öğretmenlerin bu konuda yeterlilik sağlaması beklenilemez, bu yüzden ders içi materyaller ve kitaplar uygun bir şekilde düzenlenmiş olmalıdır.

Sonuc olarak, kültürel miras aktarımı hem Türkçeyi öğrenen yabancı öğrenciler için, hem de Türk kültürünün dünya çapında yayılması için çok önemlidir. Bu nedenle Türkçeyi öğreten öğretmenler ve yapılan kitaplar somut olmayan kültürel miras aktarımında büyük bir rol oynamaktadır. Kitapları Türk kültürü, yaşamı ve gelenekleriyle zenginleştirmek gerekir. Böylelikle yabancı öğrenciler Türk kültürünü daha çok sevip, meraklanıp, öğrenmeye de motiveli olacaklardır.

KAYNAKLAR

1. Abacıoğlu T. Çocuklara Oyunlarla Yabancı Dil Öğretimi: yayımlanmamış yüksek lisans tezi. Ankara: Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, 2002.
2. Aksan D. Her Yönüyle Dil. Ankara: TDK Yay., 1995.
3. Okur A., Keskin F. Yabancılara Türkçe Öğretiminde Kültürel Öğelerin Aktarımı: *İstanbul Yabancılar Türkçe Öğretim Seti Örneği*. *International Journal of National Science*. Volume 6. Issue 2. February 2013. P. 1619-1640.

ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У САМОСТІЙНІЙ РОБОТІ СТУДЕНТІВ, ЩО ВИВЧАЮТЬ КИТАЙСЬКУ МОВУ

Богдан Олександра, студентка 3 курсу,

Харківський національний педагогічний університет імені Г.С.Сковороди

Науковий керівник: доц. Руда Н.В.

Інформаційні технології як інструмент вивчення китайської чи будь-якої іноземної мови є невід'ємною частиною сучасних методів навчання. Під «інформаційними технологіями» (ІТ) у контексті вивчення китайської мови маємо на увазі сукупність електронних засобів і способів їх функціонування, які використовуються для реалізації освітньої діяльності. За останні кілька десятиріч років актуальність використання ІТ під час занять з будь-якої дисципліни значно збільшилась. Зараз кожна сучасна людина має під рукою цілий набір з інформаційних ресурсів, доступ до яких завжди відкритий. Разом з технічним прогресом уперед іде розвиток методів навчання іноземним мовам. На сьогодні актуалізація освітнього процесу згідно з потребами студентів потребує активного використання ІТ.

Метою використання ІТ у самостійній роботі студентів, що вивчають китайську мову, є: збільшення зацікавленості та вмотивованості під час вивчення китайської мови; модернізація методів навчання та комунікацій між студентами та викладачем; демонстрація більшого різноманіття способів отримання нової інформації та інтерактивних завдань; індивідуалізація освітнього процесу під потреби окремих студентів.

Використання ІТ під час самостійного вивчення китайської мови дає настільки великий простір для реалізації, що процес навчання можна зробити корисним та продуктивним для кожного студента. За допомогою ІТ можна розвинути всі потрібні навички для оволодіння китайською мовою. Для освоєння та застосування нових знань є дуже багато шляхів. Це можуть бути спеціалізовані сайти та мобільні застосунки з теоретичним матеріалом та інтерактивними завданнями, відео заняття з лексики та граматики на найпопулярніших відеохостингах (YouTube, YouKu 优酷).

Одними з найважливіших ІТ, які допомагають під час самостійного навчання студентів, є соціальні мережі. Такі всесвітньо розповсюджені соціальні мережі, як Instagram або Facebook, чи саме китайські Weibo (微博) або WeChat, мають безліч корисних функцій та інструментів для вивчення китайської мови. Використання соціальних мереж надає доступ до нескінченного обсягу інформації. Корисними інструментами для вивчення китайської мови є.

- Групи та спільноти. Студент має можливість підписатися на публікації групи в соціальній мережі, у контенті якої зацікавлений. Це можуть бути спільноти, присвячені саме вивченню китайської мови (Instagram/Facebook), або присвячені темам, якими захоплений студент. Здобувач освіти, який, наприклад, цікавиться політикою чи економікою, може стежити за подібним контентом у відповідних спільнотах